

INFORAKADEMIA

Kontrola w firmie - konieczna dokumentacja oraz nowe uprawnienia organów podatkowych

Mirosław Siwiński

doradca podatkowy, Partner w Advicero Nexia

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Agenda

1. Polski Ład – nowe uprawnienia organów – nabycie sprawdzające / tymczasowe zajęcie ruchomości
2. Polski Ład – nowe zagrożenia karnoskarbowe
3. Zmiany wynikające z Polskiego Ładu: porozumienie inwestycyjne, zmiany w kontekście interpretacji prawa podatkowego i klauzuli obejścia prawa podatkowego
4. Pliki kontrolne JPK – rodzaje, przygotowanie
5. Uprawnienia podatnika podczas kontroli podatkowej
6. Podsumowanie tendencji kontroli. Spodziewane kierunki w związku z Polskim Ładem.

Nowe uprawnienia organów

Nowe uprawnienia organów

Zagrożenia dla podatników – nabycie sprawdzające

Nabycie sprawdzające – polega na nabyciu towarów lub usług w celu sprawdzenia wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Zakres możliwości sprawdzania obejmuje:

- ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej,
- wydawania nabywcy paragonu fiskalnego.

Jak czytamy w uzasadnieniu: ma to uzupełnić obecne narzędzia służące przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom godzącym w zasadę powszechności i równości opodatkowania.

Wprowadzona instytucja ma na celu eliminowanie procedury niewywiązywania się sprzedawców detalicznych z obowiązku rejestrowania sprzedaży na kasach rejestrujących.

Nowe uprawnienia organów

Zagrożenia dla podatników – nabycie sprawdzające

Prawa i obowiązki	
<p><u>Sprawdzający</u> – osoba zatrudniona w KAS, funkcjonariusz pełniący służbę w jednostce organizacyjnej</p>	<p><u>Sprawdzany</u> – podatnik dokonujący sprzedaży albo osoba dokonujące w jego imieniu sprzedaży</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Notatka służbowa</u> (2 egz.) w przypadku niestwierdzenia nieprawidłowości; • <u>Protokół</u> – naruszenie lub towar nie podlega zwróceniu (niemożliwa jest ponowna sprzedaż) lub nabycie usługi lub odmowa przyjęcia towaru / zwrotu zapłaty / przyjęcia paragonu; • Nabycie jest dokonywane w miejscu sprzedaży towarów; • <u>Niezwłocznie po nabyciu</u> towaru sprawdzający okazuje legitymację służbową, informuje o dokonaniu nabycia sprawdzającego, poucza o prawach i obowiązkach sprawdzanego; • <u>Zakres terytorialny</u> – całe terytorium RP (art. 94v KAS)	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Przyjęcie zwracanego towaru</u>; • <u>Przyjęcie paragonu fiskalnego</u> dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru; • <u>Zwrot zapłaty</u> otrzymanej za zwracany towar lub w przypadku odstąpienia od zwrotu stanowiącego dowód popełnienia przestępstwa (art. 94p ust. 1 KAS); • <u>Wykonana usługa nie podlega zwrotowi</u>; • <u>Uprawnienie do legitymowania</u> lub ustalania w inny sposób tożsamości sprawdzanych w zakresie niezbędnym na potrzeby tego nabycia (w toku nabycia sprawdzającego);

Nowe uprawnienia organów

Zagrożenia dla podatników – nabycie sprawdzające

W związku z **nabyciem sprawdzającym** zmieniono również **kodeks karny skarbowy** w celu zapewnienia egzekwowania nałożonych obowiązków w ramach nabycia sprawdzającego.

Pojawiła się możliwość **nałożenia grzywny na podmiot**, który w toku nabycia sprawdzającego **odmówił przyjęcia zwrotu towaru nabytego, przyjęcia paragonu fiskalnego** dokumentującego sprzedaż zwracanego towaru lub usługi niewykonanej w toku nabycia sprawdzającego wydanego tej osobie w toku nabycia sprawdzającego, lub **zwrotu zapłaty** otrzymanej za zwracany towar nabyty w toku nabycia sprawdzającego lub usługę niewykonaną w toku nabycia sprawdzającego. (art. 83 § 1a KKS)

*Ten rodzaj dyscyplinowania sprawdzanych związany jest z tym, że organy KAS w ramach tej instytucji nie mają na celu nabywanie dla potrzeb swych jednostek organizacyjnych towarów i usług, ale muszą weryfikować realizację przez podatników ich obowiązków podatkowych, w tym przypadku ewidencjonowania sprzedaży z wykorzystaniem kas rejestrujących. W związku z tym **w ostatniej fazie czynności nabycia sprawdzającego, gdy dojdzie do zakupu towaru, niezbędnym jest jego zwrócenie sprzedającemu i odzyskanie środków przeznaczonych na ich zakup, tak by nie powodować luk finansowych w funduszu nabycia sprawdzającego.***

Nowe uprawnienia organów

Zagrożenia dla podatników – tymczasowe zajęcie

W celu zwiększenia efektywności egzekucji administracyjnej należności pieniężnych funkcjonariusz przeprowadzający kontrole celno-skarbową ma prawo do dokonania tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązanego w stosunku do którego organ egzekucyjny prowadzi egzekucję należności przekraczających 10 000 zł (bez odsetek, kosztów upomnienia oraz kosztów egzekucyjnych).

Tymczasowe zajęcie ruchomości polega na czasowym pozbawieniu zobowiązanego prawa do rozporządzania zajętą ruchomością, jednak nie może trwać dłużej niż 96 godzin od chwili podpisania protokołu.

Nie dokonuje się tymczasowego zajęcia ruchomości w przypadku:

- ✓ okazania dowodu stwierdzającego wykonanie, umorzenie, wygaśnięcie albo nieistnienie obowiązku, odroczenie terminu wykonania zobowiązania lub rozłożenie na raty,
- ✓ ruchomość podlega wyłączeniu lub zwolnieniu z egzekucji administracyjnej,
- ✓ zwierząt oraz ruchomości ulegających łatwemu zepsuciu.

Nowe uprawnienia organów

Zagrożenia dla podatników – tymczasowe zajęcie

- Tymczasowe zajęcie egzekucyjne będzie następować w ramach protokołu. (brak możliwości odwołania się lub zażalenia?)
- Protokół doręcza się zobowiązanemu oraz dozorczy.
- W czasie trwania tymczasowego zajęcia ruchomości organ egzekucyjny wydaje postanowienie (o zatwierdzenie w całości, w części lub odmowie zatwierdzenia). Z chwilą wydania postanowienia (o zatwierdzeniu w całości lub w części) zajęcie ruchomości staje się zajęciem egzekucyjnym.
- Postanowienie to doręcza się zobowiązanemu, dozorczy i naczelnikowi urzędu celno-skarbowego z upoważnienia którego funkcjonariusz dokonał kontroli celno-skarbowej. Na to postanowienie będzie służyło zażalenie.
- W przypadku zaś wydania postanowienia o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia dodaje się informację o uchyleniu *ex lege* prawa tymczasowego zajęcia ruchomości. A tymczasowo zajęte ruchomości niezwłocznie zwraca się zobowiązanemu.

Nowe zagrożenia karnoskarbowe

The background of the slide is a dark teal color. On the right side, there are several diagonal stripes in a lighter teal color, creating a modern, geometric design.

Nowe zagrożenia karnoskarbowe

Polski Ład

Bezpośrednim zagrożeniem dla podatników może być **brak odpowiednio długiego vacatio legis** w stosunku do skali wprowadzanych zmian. Przedsiębiorcy mieli **rekordowo krótki czas na zapoznanie się z proponowanymi zmianami**, co może mieć negatywnie skutki w przypadku przyszłych potencjalnych kontroli podatkowych.

Przedsiębiorcy nie posiadają także możliwości **przeprowadzenia kontroli na ich wniosek**, która kończyłaby się nie karą, a wytyczną inspektorów. Choć warto odnotować, że Polski Ład wprowadza list ostrzegający przed oszustwem podatkowym, który hipotetycznie może pozwolić taką kontrolę wszcząć.

Z uwagi, że są to nowe przepisy, brak jest możliwości odniesienia się do interpretacji podatkowych rozwiązujących kwestie wątpliwe dla podatników – **brak pewności co do sposobu stosowania norm prawnych** zawartych w Polskim Ładzie tym bardziej, że ustawa zmieniła aż 26 aktów prawnych i co więcej dalej jest zmieniana.

Nowe zagrożenia karnoskarbowe

Korekta deklaracji

- Nowe przepisy w KKS mogą spowodować, że nie uniknie się odpowiedzialności za przestępstwo lub wykroczenie skarbowe – od 2022 r. składając korektę deklaracji nie ma pewności, że nie zostanie pociągnięty do odpowiedzialności karnej: „Przepisu art. 16a § 1 KKS nie stosuje się, jeżeli przed złożeniem korekty deklaracji lub księgi **wszczęto postępowanie przygotowawcze** o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe lub **ujawniono w toku toczącego się postępowania przygotowawczego** to przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.”
- Jeśli organ wszczął postępowanie przygotowawcze, korekta deklaracji będzie **nieskuteczna**.
- Obowiązek przesyłania ksiąg i ewidencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej – prowadzenie ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych (obowiązek od 1 stycznia 2023 r.)

Nowe zagrożenia karnoskarbowe

Karuzela podatkowa (art. 15a KAS)

Fiskus ostrzega przed oszustami? Konsekwencje? Czy istnieją ryzyka?

- 1. W wyniku działalności analitycznej Szef Krajowej Administracji Skarbowej może podejmować **działania informujące podatnika o ryzyku występowania** w obrocie towarami lub usługami dostarczanymi do tego podatnika lub jego kontrahenta co najmniej jednego **dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika**.
- 2. **Przez znikającego podatnika**, o którym mowa w ust. 1, rozumie się **podmiot zarejestrowany jako podatnik dla celów podatku od towarów i usług**, który z **potencjalnym zamiarem oszustwa** nabywa towary lub usługi lub **symuluje ich nabywanie**, i **zbywa je jako opodatkowane** podatkiem od towarów i usług, **nie wpłacając podatku od towarów i usług** do właściwego urzędu skarbowego.
- **Co w przypadku kwoty do przeniesienia? Jak należy rozumieć niewpłacenie podatku?**
- Uzasadnienie: *Podmiot gospodarczy zarejestrowany jako podatnik dla celów VAT, który z potencjalnym zamiarem oszustwa nabywa towar lub usługi bądź symuluje ich nabywanie, nie płacąc podatku VAT, i zbywa je z uwzględnieniem podatku VAT, nie przekazując należnego podatku VAT właściwym władzom państwowym. Rolą "znikającego handlarza" jest sprzedać towar, wypełnić deklarację VAT i nigdy podatku nie odprowadzić.*

Nowe zagrożenia karnoskarbowe

Karuzela podatkowa (art. 15a)

Czy są szanse na odszkodowanie?

- **3. Ujawnienie podatnikowi danych kontrahentów** występujących w obrocie towarami lub usługami, w tym dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika, objętych działaniami informującymi, o których mowa w ust. 1, **nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej oraz przepisów o tajemnicy przedsiębiorstwa.** – *Szef KAS będzie mógł wskazać wszystkie podmioty występujące w danym łańcuchu. Szef KAS może ujawniać dane kontrahenta, co nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej oraz przepisów o tajemnicy przedsiębiorstwa.*
- **4. Podatnik**, wobec którego Szef Krajowej Administracji Skarbowej podjął działania informujące, o których mowa w ust. 1, **może wystąpić** do właściwego naczelnika urzędu skarbowego **o przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie będącym przedmiotem tych działań informujących.** – *Wprowadzenie możliwości wystąpienia przez podatnika z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli podatkowej, ma na celu wprowadzenie instrumentu, którym podatnik będzie mógł ostatecznie zbadać, czy dany kontrahent nie pełni roli „znikającego podatnika”. Przeprowadzenie takiej kontroli będzie też kolejnym instrumentem, dzięki któremu podatnik będzie mógł mieć gwarancję zachowania należytej staranności na każdym etapie prowadzenia przez niego działalności. Listy ostrzegawcze oraz wprowadzona w ust. 4 tego przepisu możliwość wystąpienia o przeprowadzenie kontroli podatkowej mają na celu wsparcie podatnika w obowiązku dochowania należytej staranności oraz wyeliminowanie ryzyka uczestnictwa w przestępstwach podatkowych z wykorzystaniem podatku VAT.*

Porozumienie inwestycyjne, zmiany w kontekście interpretacji prawa podatkowego

Porozumienie inwestycyjne

Nowa metoda zabezpieczenia interesów podatników

- Porozumienie inwestycyjne (PI) – umowa pomiędzy inwestorem a organem podatkowym w zakresie skutków podatkowych planowanej inwestycji na terytorium RP -> Ordynacja podatkowa Dział IIC - ***Porozumienie inwestycyjne służy realizacji zasady pewności prawa podatkowego oraz zapewnieniu jednolitej i spójnej wykładni przepisów prawa podatkowego***
- Przez inwestycje należy rozumieć nową inwestycję, której wartość wynosi **co najmniej 50 000 000 PLN** – do dnia 31 grudnia 2024 r., kwota podwyższona do 100 000 000 PLN
- **Zasada konsensualności** – zawarcie i zmiana PI wymagają woli i zgody dwóch stron: inwestora i właściwego organu podatkowego
- Organ właściwy dla PI – Minister Finansów lub możliwość upoważnienia innego organu do działania w tym zakresie
- Kto może być inwestorem? Każdy, kto planuje lub rozpoczął inwestycję na terytorium RP.
- Nowa inwestycja:
  - a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu, dywersyfikacją produkcji zakładu przez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu lub
  - b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez przedsiębiorcę niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa.

Porozumienie inwestycyjne

Nowa metoda zabezpieczenia interesów podatników

- Interpretacja podatkowa + WIS + WIA + APA + OZ => instytucja PI – może być odpowiednikiem tylko jednego z tych wydawanych odrębnie aktów, ale również i kilku (zależne od konstrukcji PI)
- Zakres przedmiotowy:
  - ograniczenie do jednostronnego APA
  - instytucja zbliżona do interpretacji indywidualnej
- Wniosek o zawarcie PI może być złożony przez grupę inwestorów
- Wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego oraz inne pisma i dokumenty mogą być sporządzone przez inwestora w języku angielskim.
- **Opłata wstępna** wynosi **50 000 PLN od każdego inwestora** składającego wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego.
- **Opłata główna** – nie mniej niż 100 000 PLN i nie więcej niż 500 000 PLN (nie podlega zwrotowi).
- PI obowiązuje przez okres uzgodniony w porozumieniu jednak **nie dłużej niż 5 lat podatkowych**.
- Koszty **wniosku o zmianę PI** – opłata wstępna 25 000 PLN od każdego inwestora, opłata główna od 50 000 PLN do 250 000 PLN.

Porozumienie inwestycyjne

Nowa metoda zabezpieczenia interesów podatników

- Brak odesłania do zasady dwuinstancyjności, PI ma charakter dobrowolny.
- **Niedopuszczalność wydania interpretacji indywidualnej, porozumienia podatkowego jak również WIA** w zakresie objętym obowiązującym PI.
- Wprowadzenie przepisów, które **uniemożliwiają wydanie WIS** w przypadku PI.

Zmiany w kontekście interpretacji prawa podatkowego

Polski Ład a wydane interpretacje podatkowe

- Polski Ład wprowadził zmiany w zakresie wielu ustaw -> stan prawny wydanych interpretacji podatkowych może być nieaktualny.
- Należy dokonać analizy posiadanych interpretacji podatkowych – zmiana stanu prawnego -> może skutkować wygaśnięciem ochrony, którą stanowiła indywidualna interpretacja podatkowa.
- Istnieje ryzyko podważenia przez organ podatkowy interpretacji podatkowych, którymi się dalej sugerujemy, jeśli nie dokonany analizy pod względem wprowadzonych zmian.
- Nie wydaje się interpretacji indywidualnej w zakresie tych elementów stanu faktycznego **lub zdarzenia przyszłego**, które w dniu złożenia wniosku o interpretację są przedmiotem toczącego się postępowania podatkowego, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej, albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego albo **uzgodniona** w porozumieniu podatkowym, o którym mowa w art. 20zb, **albo porozumieniu inwestycyjnym, o którym mowa w art. 20zs § 1, w zakresie art. 20zt pkt 5. (art. 14b § 5 OP)**

Jednolity Plik Kontrolny

Jednolity Plik Kontrolny

Zasady kontroli

Pliki JPK podlegają tradycyjnej procedurze kontroli – organ podatkowy, bądź celno-skarbowy wzywa podatnika do przedstawienia dowodu w postaci ksiąg w formie elektronicznej oraz **wskazuje określony termin**. Nie może być on krótszy niż 3 dni.

W przypadku JPK_V7M oraz JPK_V7K podstawa kontroli w postaci raportów jest analizowana na bieżąco poprzez specjalnie zaprogramowane do kontroli narzędzia do analizy danych.

Program identyfikuje niezgodność plików JPK_V7 m.in. poprzez:

- kontrolę poprawności rozliczeń podatku VAT z pozostałymi deklaracjami,
- sprawdzenie kwot transakcji wykazanych przez kontrahentów,
- weryfikację statusu podatników.

Potem kontrolę analizuje urzędnik, który weryfikuje transakcje i wszczyna kontrolę podatkową. Bez wątplenia zakres automatyzacji rośnie i może stanowić zagrożenie dla podatników.

Jednolity Plik Kontrolny – na żądanie organu

Rodzaje struktur

Symbol	Opis
JPK_FA	zbiór wszystkich faktur sprzedaży wystawionych przez podmiot w określonym czasie
JPK_FA_RR	zbiór wszystkich faktur sprzedaży wystawionych przez rolników ryczałtowych w określonym czasie
JPK_PKPIR	zbiór danych zawartych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów
JPK_EWP	zbiór danych dot. ewidencji przychodów dla rozliczających się na zasadzie ryczału
JPK_MAG	zbiór danych do weryfikacji przekazywania towarów i materiałów, które znajdują się w magazynie
JPK_WB	zbiór danych dot. wyciągów rachunków bankowych przedsiębiorców
JPK_KR	zbiór danych dot. zestawienia obrotów i sald, dziennika oraz zapisów na kontach księgi głównej i ksiąg pomocniczych

Jednolity Plik Kontrolny – na żądanie organu

Obowiązek

Obowiązek przekazania JPK na żądanie organu istnieje od 1 lipca 2018 r. zgodnie z nim wszyscy podatnicy od **1 lipca 2018 r.** prowadzący księgi podatkowe i wytwarzający dowody księgowe w formie elektronicznej **przekazują strukturę JPK.**

W jakich sytuacjach organ może żądać JPK?

kontroli
podatkowej

czynności
sprawdzających

kontroli celno-
skarbowych

postępowań
podatkowych

Przy czym organ może żądać JPK od podatnika, lub od kontrahenta, jeżeli prowadzi on księgi podatkowe w formie elektronicznej.

Jednolity Plik Kontrolny – na żądanie organu

Korekty, czynny żal

Należy mieć na uwadze, że struktury JPK przekazywane do organów na żądanie **nie podlegają korektom**. Cel złożenia struktur JPK zawsze należy określić jako „złożenie po raz pierwszy” z wartością „1”.

Ponadto w przypadku braku złożenia JPK na żądanie **nie można skutecznie złożyć czynnego żalu**. Wynika to z faktu, że instytucja czynnego żalu opiera się na założeniu, że urząd do momentu złożenia czynnego żalu nie posiadał jeszcze wiedzy o zawinieniu lub wykroczeniu. Natomiast przy przekazaniu do organów JPK organ natychmiast będzie miał świadomość, że tego nie uczyniliśmy co spowoduje brak możliwości złożenia czynnego żalu.

Jednolity Plik Kontrolny – na żądanie organu

Kary

Nieprzekazanie informacji podatkowej (jaką jest Jednolity Plik Kontrolny) może spowodować odpowiedzialność karną skarbową.

Ponadto możliwe jest otrzymanie kary porządkowej zarówno dla podatnika jak i pełnomocnika w wysokości do 2 8000 zł.

Jeśli uszczuplenie należności przekracza 10 000 zł będziemy odpowiadać za przestępstwo, jeśli nie będzie to wykroczenie skarbowe.

Jednolity Plik Kontrolny

Sankcje ciążące na podatnikach

Art. 80. KKS [Naruszenie wymogu składania informacji podatkowej]

§ 1.

Kto wbrew obowiązкови nie składa w terminie właściwemu organowi wymaganej informacji podatkowej, podlega karze grzywny do 120 stawek dziennych.

§ 2.

Płatnik oraz podmiot, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, niepełniący funkcji płatnika, który wbrew obowiązкови nie składa w terminie podatnikowi lub właściwemu organowi wymaganej informacji podatkowej lub informacji, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy, podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.

§ 3.

Jeżeli informację określoną w § 1-2a złożono nieprawdziwą, sprawca podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.

§ 4.

W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1-3 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Jednolity Plik Kontrolny

Sankcje ciążące na podatnikach

Art. 56. KKS [Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy albo niezawiadomienie o zmianie danych]

§ 1.

Podatnik, który składając organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podaje nieprawdę lub zataja prawdę albo nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nimi danych, przez co naraża podatek na uszczuplenie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

§ 2.

Jeżeli kwota podatku narażonego na uszczuplenie jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 3.

Jeżeli kwota podatku narażonego na uszczuplenie nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

§ 4.

Karze określonej w § 3 podlega także ten podatnik, który mimo ujawnienia przedmiotu lub podstawy opodatkowania nie składa w terminie organowi podatkowemu lub płatnikowi deklaracji lub oświadczenia lub wbrew obowiązkowi nie składa ich za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub składa je niezgodnie z wzorem dokumentu elektronicznego.

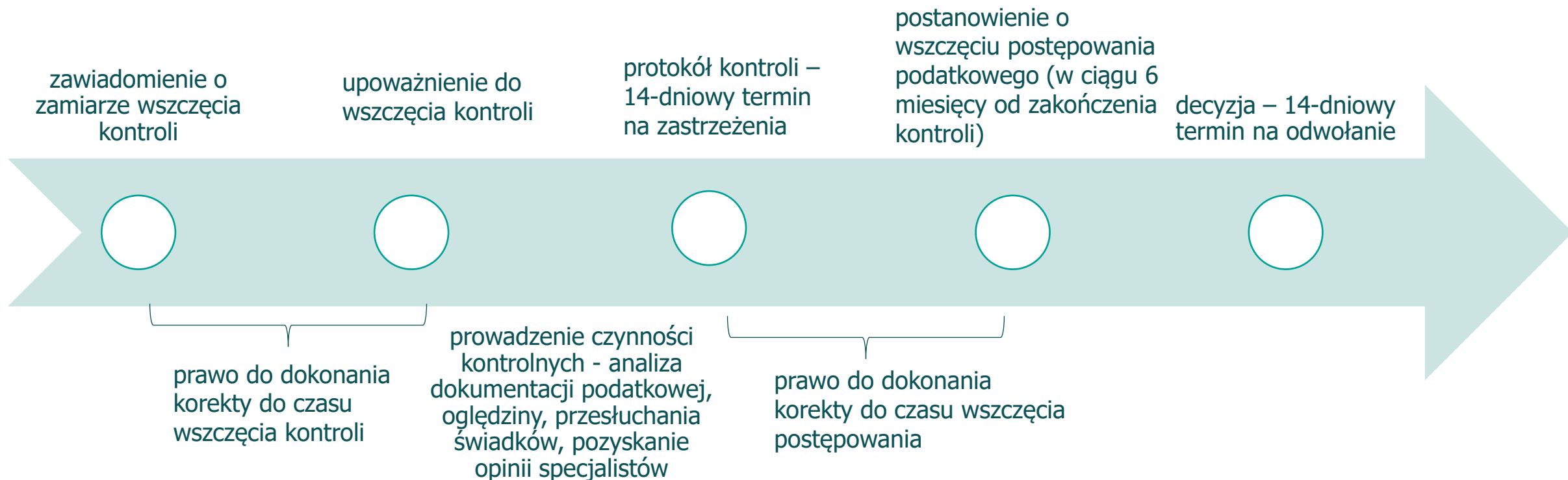
KARY PIENIĘŻNE

KWALIFIKACJA	MIN.	MAKS.
przestępstwo skarbowe	933,33 PLN	26 879 040 PLN
wykroczenie skarbowe	280 PLN	56 000 PLN

Uprawnienia podatnika podczas kontroli podatkowej

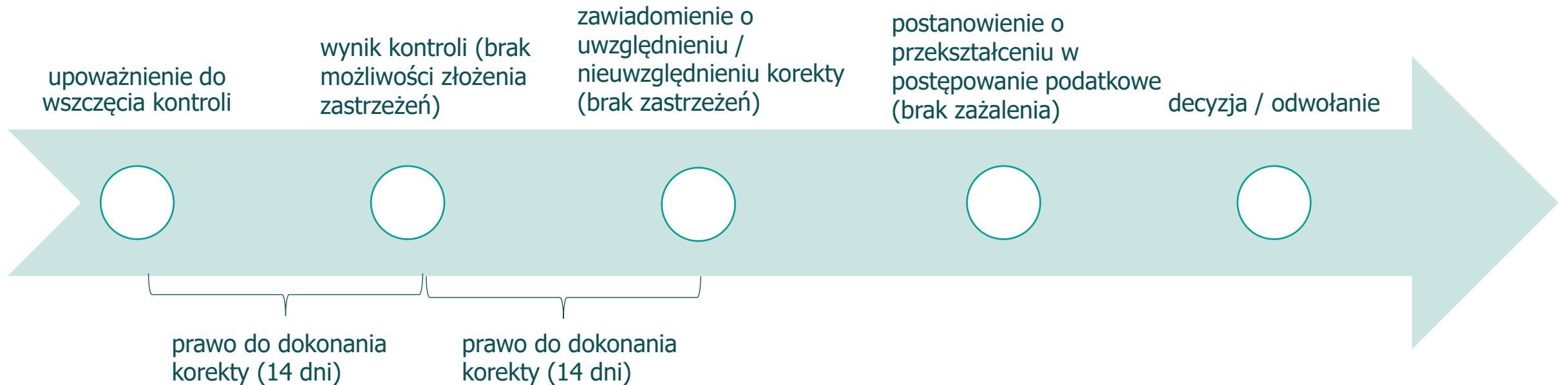
Kontrola podatkowa

Etapy przebiegu kontroli podatkowej

Kontrola podatkowa

Etapy przebiegu kontroli celno-skarbowej

Kontrola podatkowa

Uprawnienia podatnika podczas kontroli

prawo do czynnego udziału w czynnościach kontrolowanych

prawo wyznaczenia osoby do reprezentowania w czasie czynności kontrolowanych

prawo do wnioskowania o przesłuchanie świadka, przedstawienia dokumentów, oświadczeń, opinii specjalistów

prawo do wglądu w akta sprawy

prawo do identyfikacji osób dokonujących kontroli, zakresu dokonywanych przez nich czynności

prawo do wnoszenia sprzeciwów w zakresie działań z naruszeniem przepisów/ dodatkowa argumentacja podatników

Kontrola podatkowa

Czas trwania kontroli

Maksymalny czas trwania kontroli podatkowej określa art. 55 ust. 1 ustawy pr. przedsiębiorców, a z niego wynika, że kontrola w ciągu jednego roku nie może do zasady przekroczyć:

- 12 dni roboczych - u mikro przedsiębiorców,
- 18 dni roboczych - u małych przedsiębiorców,
- 24 dni roboczych - u średnich przedsiębiorców,
- 48 dni roboczych - u pozostałych przedsiębiorców.

Kontrola podatkowa

Trendy w kontrolach – rzadsze, ale bardziej trafne

Kontrole podatkowe oraz ustalone w ich wyniku uszczuplenie	2020	1H2021	Trend
Liczba kontroli	15 304	6 532	-57%
Kwoty ujawnionych nieprawidłowości (uszczuplenia w mln zł)	3 899	144	-96%
Wpłaty w mln zł	779	brak danych	n/d
Udział wpłat w ustaleniach	20%		

Źródło: informacje KAS udostępnione DGP

Struktura uszczupień w wyniku kontroli podatkowych (mln zł)	2020	1H2021	Trend
VAT	3 363	1 265	-62%
CIT	185	36	-81%
PIT	256	121	-53%
AKC	10	2	-78%
INNE	85	20	-77%
Łącznie	3 899	1 443	-63%

Źródło: informacje KAS udostępnione DGP

Kontrola podatkowa

Trendy w kontrolach – rzadsze, ale bardziej trafne

Kontrole podatkowe, w których stwierdzono nieprawidłowości	2020	1H2021	Trend
Liczba kontroli	15 304	6 532	-57%
w tym kontrole pozytywne	13 135	6 312	-52%

Kontrole celno-skarbowe oraz ustalenia	2020	1H2021	Trend
Liczba zrealizowanych kontroli	2 337	1 359	-42%
Ustalenia łącznie - w mln zł	7 178	2 981	-58%
Wpłaty łącznie - w mln zł	1 329	826	-38%
Udział wpłat w ustaleniach	18,50%	27,71%	

Kontrole celno-skarbowe, w których stwierdzono nieprawidłowości	2020	1H2021
Liczba kontroli dot. podatków	2 337	1 359
w tym kontrole pozytywne	2 045	1 209

Źródło: informacje KAS udostępnione DGP

Struktura ustaleń w wyniku kontroli celno-skarbowych (mln zł)	2020	1H2021
VAT	4 960	1 854
AKC	640	404
PIT	353	200
CIT	1 222	522
Pozostałe	4	2
Razem	7 178	2 981

Kontrola podatkowa

Wnioski

Zdaniem Krajowej Administracji Skarbowej decydującym czynnikiem powodującym spadek liczby kontroli w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. było wystąpienie stanu epidemii. Wywołało to ograniczenie aktywności kontrolnej.

Krajowa Administracja Skarbowa zaznacza także, że dąży do modernizacji podstaw funkcjonowania. Ma na celu przede wszystkim ograniczenie liczby kontroli, zmniejszenie inwazyjności zmiany form weryfikacji.

Jednocześnie KAS informuje, że skuteczne monitorowanie transakcji związanych z oszustwami podatkowymi (system monitorowania transportu towarów wrażliwych SENT, obowiązek elektronicznego składania JPK_VAT, wprowadzenie JPK na żądanie, System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej STIR) znacząco zmniejszyły skalę nieprawidłowości.

Kontrola podatkowe

Narzędzia ułatwiające organom typowanie do kontroli

E-kontrola - polega na pobraniu danych finansowych podatnika w formie elektronicznej z jego systemu finansowo-księgowego (ERP), by następnie poddać te dane weryfikacji przy wykorzystaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych:

- JPK
- STIR (System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej)
- Wykaz podatników VAT – biała lista
- Centralne Repozytorium Kas/ Centralny Rejestr Faktur

Narzędzia organów do kontroli

STIR

STIR (System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej) – narzędzie wykorzystywane przez administrację skarbową do wykrywania oszustw podatkowych. Głównie wykorzystywane do weryfikacji danych instytucji finansowych w celu analizy czy dochodzi tam do wyłudzeń skarbowych. Zwłaszcza w zakresie podatku VAT.

Banki i SKOK-i – przekazują izbie rozliczeniowej dane dot. m.in. numeru rachunku, danych identyfikacyjnych, dane nadawcy, odbiorcy transakcji, numery rachunków, datę, kwotę i walutę, a także tytuł i opis transakcji.

W ramach STIR-u dopuszcza się **możliwość natychmiastowego zablokowania rachunku bankowego**, co do którego istnieje zasadne podejrzenie.

Zgodnie z informacjami upublicznionymi przez Krajową Administrację Skarbową w 2019 r. STIR skontrolował ponad 15 mln rachunków bankowych należących do firm. W I połowie 2020 r. było to z kolei 17,5 mln kont.

Spośród nich 26 tys. podmiotów wytypowano jako wykazujące wysokie ryzyko ukrywania dochodów lub dopuszczania się oszustw podatkowych.

Zablokowane zostało już ponad 270 rachunków i zabezpieczono ponad 32 000 000 zł.

Narzędzia organów do kontroli

Biała lista podatników VAT

Celem białej listy było ograniczenie ryzyka partycypacji uczciwych podatników w karuzelach VAT-owskich.

Szef Krajowej Administracji Skarbowej został zobowiązany do udostępnienia rejestru czynnych podatników VAT.

Istnieje obowiązek zamieszczania numerów rachunków bankowych używanych do prowadzenia działalności gospodarczej. Zgłoszenia są dokonywane przez przedsiębiorców. Oczywiście dostęp do elektronicznej bazy danych jest darmowy i ogólnodostępny.

Od stycznia 2020 r. płatności powyżej 15 tys. zł za towary i usługi muszą być dokonywane na owy rachunek bankowy.

Jeśli przedsiębiorca mimo to przeleje pieniądze na niewłaściwy (inny niż wskazany) rachunek bankowy to nie będzie mógł uznać tej płatności za koszt uzyskania przychodu.

Istnieje także wyjątek – jeśli skorzysta się z metody podzielonej płatności (split payment) mimo przelewu środków na inny rachunek będzie można odliczyć koszty uzyskania przychodu.

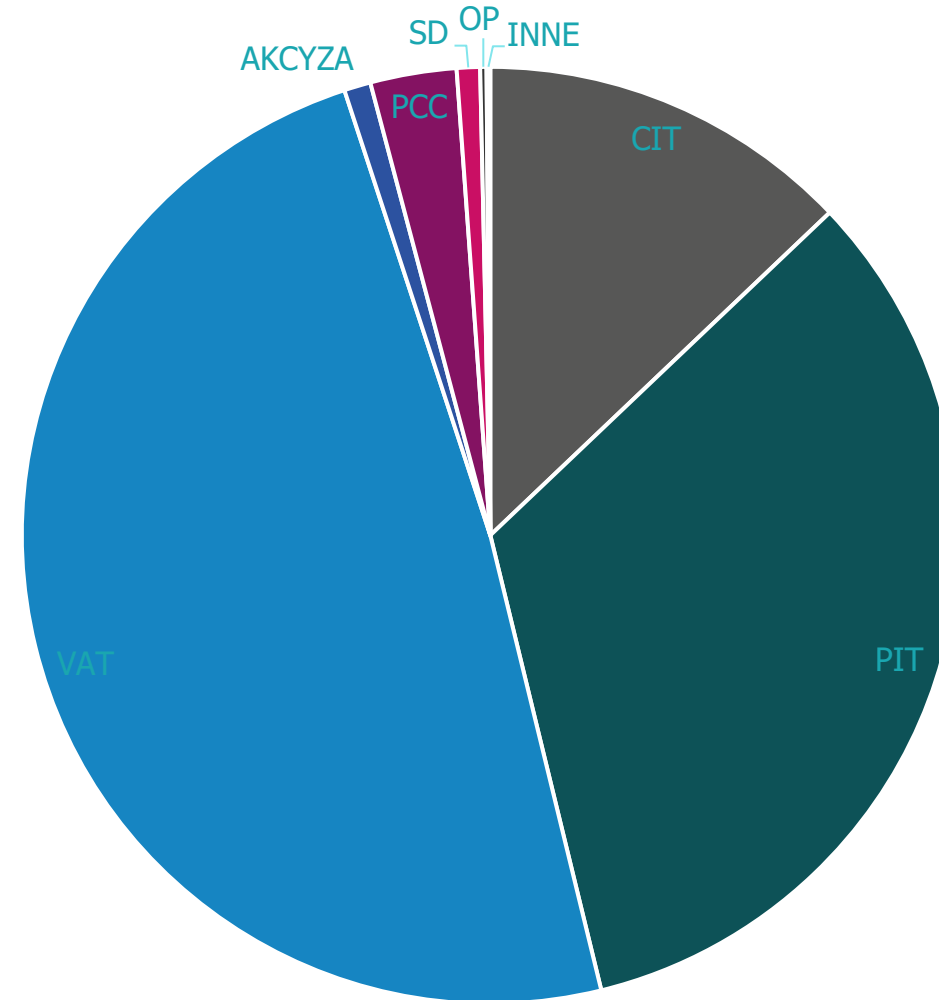
Interpretacje podatkowe

Pytania podatników do organów

Kontrole są wynikiem również niewłaściwego stosowania przepisów prawa podatkowego. Interpretacje podatkowe wydawane przez organy służą zabezpieczeniu.

Jak wyglądają statystyki w tym zakresie?

Podatek	Liczba interpretacji
CIT	2615
PIT	6748
VAT	9885
AKCYZA	186
PCC	603
SD	163
OP	44
INNE	26
RAZEM	20270

Zagrożenia dla podatników

Kontrola krzyżowa

Kontrola krzyżowa to żądanie od kontrahentów przedsiębiorcy wobec którego organy podatkowe dokonują kontroli skarbowej wglądu do dokumentów dot. wzajemnych transakcji.

Tego typu kontrola ma na celu weryfikację **prawidłowości i rzetelności** prowadzenia dokumentów i zgromadzonych danych posiadanych przez **obydwie strony danej transakcji**. W istocie sprawdza się to czy dokumentacja kontrolowanego podatnika ma pokrycie w dokumentach prezentowanych również przez jego kontrahentów – pozwala to organom wykryć nadużycia w obrocie gospodarczym.

Kontrola krzyżowa ma miejsce tylko w czasie kontroli, bądź postępowania podatkowe. Niedozwolone jest jej stosowanie podczas czynności sprawdzających!

Zagrożenia dla podatników

Zapowiedź kontroli Inspekcji Pracy za płacenie „pod stołem”

Wiceminister finansów Jan Sarnowski zapowiedział, że jednym z elementów Polskiego Ładu jest ograniczenie szarej strefy. Ministerstwo prowadziło w tym zakresie badania zgodnie z którymi w 31% mikroprzedsiębiorstw mamy do czynienia z płacaniem pracownikom dodatkowych kwot w szarej strefie.

W tym zakresie najprawdopodobniej wzmożone będą kontrole zwłaszcza przez Państwową Inspekcję Pracy. Zgodnie z zapowiedzią kary mają być wyższe, a **nowe regulacje mają zachęcić pracowników do ich zgłaszania.**

Zgodnie z nowymi regulacjami, kiedy okaże się, że pracownik był zatrudniany nielegalnie **będzie zwolniony z obowiązku płacenia dodatkowych kosztów** – podatku oraz ubezpieczenia społecznego. W tym zakresie wszystkie konsekwencje poniesie pracodawca. Trudno jednak jednoznacznie ocenić, czy rzeczywiście pracownicy będą skłonni zgłaszać współpracę do stosownych organów.

Zagrożenia dla podatników

Co może pomóc podatnikom?

szkolenie pracowników jak postępować w razie kontroli podatkowej

aktywne uczestnictwo podatnika w kontroli, wskazywać dokumenty, przekazywać argumenty i składać wyjaśnienia na piśmie

wczesne reagowanie na toczące się procedury kontrolne – wsparcie doradców w tym zakresie zwłaszcza na wczesnym etapie

INFORAKADEMIA

Kontrola w firmie - konieczna dokumentacja oraz nowe uprawnienia organów podatkowych

Mirosław Siwiński

doradca podatkowy, Partner w Advicero Nexia

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

INFOR *lex*
KOMPLEKSOWA
BAZA WIEDZY

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Advicero Nexia

Kim jesteśmy

Advicero Nexia to kancelaria zajmująca się doradztwem podatkowym, outsourcingiem księgowym oraz obsługą kadrową i płacową. Poprzez współpracujące podmioty zapewniamy również pomoc prawną i audytu.

Specjalizuje się m.in. w doradztwie transakcyjnym M&A, cenach transferowych, doradztwie dla funduszy inwestycyjnych, pozyskaniu ulg na działalność badawczo-rozwojową, rozliczeniach podatku VAT i pozostałych podatków korporacyjnych oraz wszelkich kwestiach pracowniczych.

Doradztwo transakcyjne

115+ krajów członkowskich

SAF-T/JPK

VAT

245 firm członkowskich

Księgowość i płace

TP

30 pracowników

Doradztwo podatkowe

Usługi prawne

Doradztwo w 4 językach

Corporate services

Kim jesteśmy

> Doświadczenie

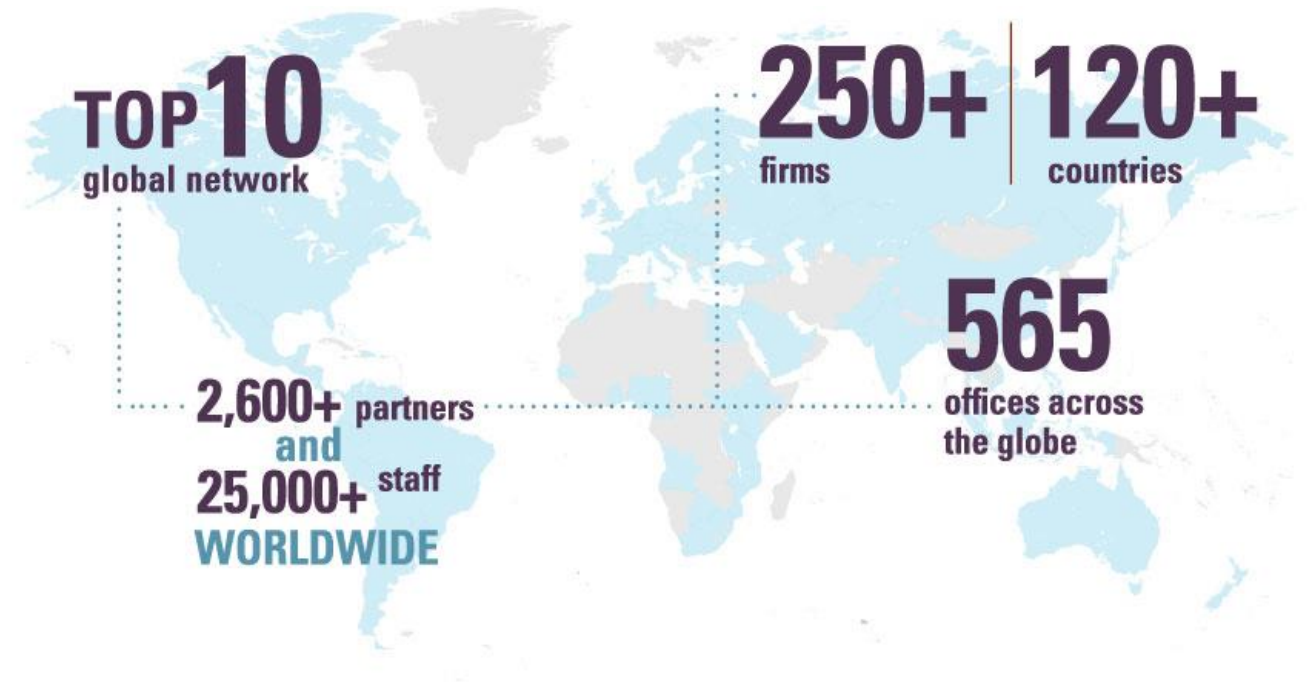
Nasza Grupa składa się ze specjalistów, którzy wyróżniają się wieloletnim doświadczeniem, wysokimi kwalifikacjami oraz praktyczną i ugruntowaną wiedzą dotyczącą polskich przepisów.

> Międzynarodowy zasięg

Od 2013 roku jesteśmy zrzeszeni w Nexia International, wiodącej organizacji wśród międzynarodowych grup firm konsultingowych.

> Komunikacja

Nasze usługi świadczymy w języku polskim, angielskim, niemieckim i włoskim.

Advicero Nexia

Dzielimy się naszą wiedzą

„Tax News”

Publikacja mailowa, zarówno w języku polskim, jak i angielskim

„Taxation and renewable Energy”

Publikacja mailowa, zarówno w języku polskim, jak i angielskim

„E-Commerce”

Publikacja mailowa, zarówno w języku polskim, jak i angielskim

„Real Estate”

Publikacja mailowa, zarówno w języku polskim, jak i angielskim

„Tax blog”

<http://advicero.eu/blog/>

„Porozmawiajmy o podatkach”

https://www.youtube.com/channel/UCzvQYoP-DIE_iL6yQU8Q7iQ

Dane kontaktowe:

Mirosław Siwiński

Partner

E: msiwinski@advicero.eu

Advicero Nexia Sp. z o.o.
ul. Marszałkowska 126/134,
00-008 Warszawa
Polska

T: +48 22 378 17 10
E: office@advicero.eu
www.advicero.eu

Advicero is a member of Nexia International, an international network of independent accounting and consulting firms.